

Čtvrteční sociologické semináře

25/5/2023
14:00

HYBRIDNĚ
místnost 207
Jilská 1, Praha 1
a ZOOM

JIŘÍ ŠAFR, MAGDALÉNA GORČÍKOVÁ

Kulturní zdroje rodiny: vliv na gramotnost, akumulaci kulturního kapitálu dítěte a na výsledky ve vzdělávání

Tématem přednášky je kulturní kapitál, jeho mezigenerační transmise a role v utváření vzdělanostních nerovností. Kulturní zdroje rodiny, konkrétně rodičovské přístupy k výchově, představují kulturní kompetence úzce propojené s jejím společenským postavením a tvoří tak nedílnou součást procesu reprodukce kulturního zvýhodnění. Klademe si otázky spjaté s rodičovskou výchovou, různou podobou kulturního kapitálu a jeho předáváním v rodině. Zkoumáme jejich dopad na rozvoj čtenářské gramotnosti, akumulaci kulturního kapitálu u dětí a jejich výsledky ve vzdělávání. Zaměřujeme se při tom na koncepty společného rozvoje (concerted cultivation) a rodičovské angažovanosti ve vzdělávání (parental involvement) a pokazujeme na jejich limity. Jsou aktivity rodičů v dnešní české společnosti třídně podmíněné? Jaké jsou dopady kulturních zdrojů rodiny na vývoj dítěte? Jakou roli hrají v rané vzdělanostní tranzici (při přechodu na víceleté gymnázium) u dětí se stejnými studijními předpoklady? Na uvedené otázky hledáme odpovědi na základě výsledků vlastního dlouhodobého panelového výzkumu žáků a jejich rodičů sledovaných od první třídy.

Prezentované výsledky vznikly s podporou projektu GA ČR GA20-12023S.

PhDr. Jiří Šafr, Ph.D. pracuje jako výzkumný pracovník v oddělení Sociální stratifikace Sociologického ústavu AV ČR, v. v. i. a přednáší na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy. Dlouhodobě se zabývá výzkumem sociální stratifikace, zejména problematikou kulturní reprodukce a mezigenerační mobility, původem a různými dopady kulturního a sociálního kapitálu (vliv rodinné výchovy, kulturní potřeba, životní styl).

PhDr. Magdaléna Gorčíková, Ph.D. je psycholožka a socioložka, která pracuje jako junior výzkumná pracovníce v oddělení Sociální stratifikace Sociologického ústavu AV ČR, v. v. i. a působí jako odborná asistentka na Filozofické fakultě Univerzity v Hradci Králové. Zabývá se oblastí vzdělanostních nerovností, konkrétně problematikou jazykových a kognitivních schopností v souvislosti s dětským čtenářstvím a jeho dopadem na životní úspěch. Za tímto účelem započala v roce 2014 dlouhodobý výzkum o vývoji (pre)gramotnosti u školáků na základní škole.

**Seminář je volně přístupný, pro zaslání odkazu na Zoom je nutná registrace na našem webu:
<https://www.soc.cas.cz/akce>**